

## Revisionsnämndens förslag till samkommunsstämman att bokslutet fastställs och att de ansvarsskyldiga beviljas ansvarsfrihet

Samkommunen 21.05.2024 § 3

50/02.02.02.00/2024 [Vuoden 2023 tilinpäätös]

Styrelsen 19.03.2024 § 20

Föredragande Vs. verkställande direktör Vesa Silfver  
Beredare direktör Jussi Saarinen, tfn 040 820 8194  
enhetschef Maarit Hauskamaa, tfn 040 721 7546

### Bokslut för 2023

Enligt 113 § i kommunallagen ska samkommunens styrelse upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning samt efter revisionen förelägga samkommunsstämman bokslutet. Samkommunen ska behandla bokslutet före utgången av juni månad. Enligt 11 § i grundavtalet fattas beslut om samkommunens bokslut senast vid samkommunsstämman som ska ordnas före utgången av maj.

Verksamhetsberättelsen är en del av bokslutet. Enligt 115 § i kommunallagen ska en redogörelse för hur de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av samkommunsstämman har nåtts ingå i verksamhetsberättelsen. I verksamhetsberättelsen ska också ingå uppgifter om sådana väsentliga omständigheter som gäller samkommunens ekonomi och som inte framgår av balansräkningen, resultaträkningen eller finansieringskalkylen. Sådana uppgifter är åtminstone en prognos för den kommande utvecklingen samt uppgifter om intern kontroll och riskhantering samt om de viktigaste slutsatserna. I verksamhetsberättelsen ska också ingå ett förslag om behandlingen av räkenskapsårets resultat.

### Resultaträkning

#### Intäkter

Biljettintäkterna uppgår till totalt 376,4 miljoner euro och de underskrider budgeten med 4,6 miljoner euro (-1,2%). Prognosen för biljettförsäljningen i budgeten baserade sig på en genomsnittlig minskning av passagerare på -12% jämfört med 2019 när minskningen av passagerarantalet var -13 %.

Kommunerna betalar HRT:s kostnader i kommunandelar till de delar som kostnaderna inte kan täckas med biljettintäkter och andra inkomster. De fakturerade kommunandelarna uppgick totalt till budgeterade 466,3 miljoner euro och de täckte 56,2 procent av HRT:s verksamhetsutgifter.

Stöd och bidrag uppgår till sammanlagt 16,3 milj. euro, av vilka 5,3 milj. euro var kollektivtrafikstöd för stora städer, 10,7 milj. euro stöd via MAL-avtalen på basis av klimatfinansieringen och 0,3 milj. euro övriga stöd och bidrag.

Övriga verksamhetsintäkter var totalt 17,3 miljoner euro och de utgörs huvudsakligen av intäkter från kontrollavgifter och resekortutrustning samt av hyror för pausrum som debiteras av trafikföretagen. Intäkterna från kontrollavgifter uppgick till 4,3 miljoner euro och 1,8 miljoner euro fördes till kreditförlustreserveringarna. I de övriga intäkterna ingår också en

bokföringsmässig justeringspost på 5,9 milj. euro. När biljettkontoprojektet blir klart, flyttas det oanvända värdet på resekortet till det nya biljettsystemet i form av digitalt värde. Från andelen av det oanvända värdet på resekortet i balansräkningen krediterades 2,8 milj. euro från det oanvända värdet på den föregående generationens resekort till andra inkomster. Det övriga behovet av justering i balansräkningen vad gäller resekortets värde utreds när det nya systemet tas i bruk och värdet blir digitalt värde. Användning av arbetsresesedlar av papper upphörde våren 2023 och saldout i balansräkningen om de oanvända köp som inte har gottgjorts redovisas 3,1 milj. euro till resultaträkningen som övriga intäkter.

#### Utgifter

Verksamhetsutgifterna uppgick till totalt 830,1 miljoner euro, vilket var 42,4 miljoner euro mindre än i den förändrade budgeten (-4,9%). Av verksamhetsutgifterna var 792,5 milj. euro (95,5 %) köp av tjänster.

De operativa kostnaderna för kollektivtrafiken uppgick till totalt 558,9 miljoner euro vilket motsvarar 67,3 % av HRT:s verksamhetsutgifter. De operativa kostnaderna ökade med 33,5 miljoner euro (6,4%) från jämförelseåret men underskred budgeten med 37,1 miljoner euro (-6,2%).

Vad gäller de operativa kostnaderna utgör busstrafiken den tydligt största helheten med 61,2 procents andel av de operativa kostnaderna. De operativa kostnaderna i busstrafiken år 2023 var 341,9 milj. euro. Kostnaderna underskred budgeten med 18,4 milj. euro (-5,1 %). Att utfallet var lägre än budgeten kan förklaras med den moderata utvecklingen av kostnadsnivån på 2,7 % (i budgeten 3 %). Också antalet okörda turer och andelen sanktioner påverkade att busstrafikens kostnader minskade. Tågtrafikens kostnader var sammanlagt 86,6 milj. euro medan i budgeten beräknades kostnaderna uppgå till 95,2 milj. euro. Den största skillnaden jämfört med budgeten för hela året var energikostnaderna som klart underskred budgeten. Metrotrafikens kostnader var sammanlagt 61,2 milj. euro medan i budgeten beräknades kostnaderna uppgå till 64,7 milj. euro. I metrons prestationsbaserade kostnader nåddes besparingar huvudsakligen på basis av minskning av kostnadsnivån och prestationer. Spårtrafikens kostnader var 59,5 milj. euro medan i budgeten var man beredd för kostnader på 61,9 milj. euro. I spårtrafikens prestationsbaserade kostnader nåddes besparingar huvudsakligen på basis av minskning av kostnadsnivån och prestationer. Snabbspårvagnstrafikens kostnader var 5,3 milj. euro medan i budgeten var man beredd för kostnader på 9,7 milj. euro. Att trafikstarten flyttades till mitten av oktober 2023 gav besparingar medan man i budgeten var beredd på att starta trafiken i hösttrafiken 2023. Också kapitalersättningarna för depån och vagnarna samt förarkostnaderna var mindre än budgeterat. Färjetrafikens kostnader (4,5 miljoner euro) överskred budgeten med 0,4 milj. euro. I bakgrunden till större kostnader än väntat är de extra kostnaderna som följde av förhandlingarna om kollektivavtal, utveckling av bränslepriset och underhåll.

Medlemskommunerna meddelar årligen sina infrastrukturkostnader till HRT. I kostnaderna ingår 50 % av avskrivningarna och räntorna på kapitalet samt fullt kostnaderna för förvaltning och underhåll av infrastrukturen. Infrastrukturersättningarna för användning av infrastrukturen uppgick till totalt 197,5 miljoner euro och var i enlighet med den ändrade budgeten. Infrakostnaderna i budgeten ändrades mitt i perioden vad gäller snabbspårvagnstrafiken på grund av att starten försenades. Förutom infrakostnaderna som betalas till medlemskommunerna skaffar HRT som köpta tjänster laddningsinfrastrukturen för elbussar som ligger i Alberga och Eira.

Utfallet för andra kostnader än operativa kostnader och infrastrukturkostnader var totalt 73,6 miljoner euro och de underskred budgeten med 5,3 milj. euro (-6,7%).

Personalkostnaderna uppgick till totalt 28,3 miljoner euro och de överskred budgeten med 3,4 miljoner euro (13,8 %). I budgeten var man förberedd för ca 400 inställda medan det riktiga antalet i slutet av 2023 var 427 personer. I bokslutet ingår en reservering för resultatpremie på 1,0 milj. euro.

Hyreskostnaderna uppgick till totalt 4,9 milj. euro vilket är 0,2 milj. euro mindre än budgeterat. Kostnaderna för material, förnödenheter och varor uppgick till 0,6 miljoner euro samt övriga kostnader till 3,7 miljoner euro. I de övriga kostnaderna ingår en kreditförlustreservering på 1,8 miljoner euro för verksamhetsåret 2023 som bokförs i intäkter från kontrollavgifterna.

Verksamhetsbidraget, som består av skillnaden mellan verksamhetsintäkter och kostnader, visar överskott på 46,3 miljoner euro.

#### Finansiering

Finansieringens nettoavkastning var 2,9 milj. euro medan i budgeten var man beredd för nettokostnader på 0,01 milj. euro. Ränteavkastningen från investering av kassareserven var totalt 1,3 milj. euro under året och ränteavkastning på transaktionskontot betalades lika mycket dvs. 1,3 milj. euro.

Av kassareserven har vid bokslutet 31.12.2023 placerats i Danske banks räntefond 34,0 milj. euro och sammanlagt 25 milj. euro på ett tidsbundet depositionskonto i Hypoteekkiyhdistys.

Mätt med finansieringens nyckeltal var HRT:s kassa på god nivå i bokslutet dvs. tillräcklig för 64,3 dagar. Kassalikviditeten, det vill säga Quick Ratio, var 2,31 (värden inom intervallet 2–2,5 betraktas i allmänhet som god).

Avskrivningarna efter plan uppgår till totalt 19,2 miljoner euro och de överskrider budgeten med 3,2 miljoner euro. Målet var att de nya kortläsarna som möjliggör kontaktlös betalning kommer att installeras till trafikmedel under 2023. Den kvarstående avskrivningstiden för de nuvarande kortläsarna har förkortats så att det balansvärdet för dessa enheter som blir kvar togs bort senast i slutet av 2023. Orsaken till att avskrivningen överskrids beror på förändringen i avskrivningstiden.

Räkenskapsperiodens resultat efter finansieringsposter och avskrivningar visar ett överskott på 30,0 miljoner euro när man i budgeten var beredd på ett underskott på 19,5 miljoner euro. Överskottet föreslås att uppföras på överskotts-/underskottskontot från tidigare år.

Investeringskostnaderna uppgår till totalt 21,7 miljoner euro och de underskred budgeten med 1,7 milj. euro (-7,3 %).

Balansomslutningen är 253,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 17,4 miljoner euro jämfört med året innan.

HRT:s grundkapital är 9,6 miljoner euro 31.12.2021 och det var på samma nivå som året innan.

När räkenskapsperiodens överskott, 30,0 milj. euro, bokförs på överskotts-/underskottskontot från tidigare år är HRT:s eget kapital i bokslutet 110,0 milj. euro.

#### Bindande poster i budgeten och utfallet

När samkommunsstämman godkände HRT:s budget för 2023 29.11.2022 § 16 beslöt den att bindande poster i budgeten är verksamhetsutgifterna och investeringsutgifterna och bindande inkomststat de sammanlagda kommunandelarna. Samkommunsstämman godkände 28.11.2023 § 9 förändringen i inkomster från kommunandelarna vad gäller bindande poster i budgeten när Helsingfors kommunandel gottgjordes med 980 000 euro.

#### Bindande poster i budgeten och utfallet:

Kommunandelarna var i enlighet med den ändrade budgeten. Verksamhetsutgifterna blev 45,9 milj. euro (-5,2 %) under bindande post i budgeten och investeringskostnaderna 1,7 milj. euro (-7,3%) av bindande post i budgeten.

När samkommunsstämman godkände HRT:s verksamhets- och ekonomiplanen för 2023-2025 25.10.2022 § 106 beslöt den att HRT inte betalar ränta till medlemskommunerna på det kommunvisa överskottet eller tar ut ränta på det kommunvisa underskottet, men HRT betalar ränta på 1,5 % på kommunvisa andel av grundkapitalet i enlighet med målen i ägarstyrningen. Enligt 14 § i grundavtalet ingår i samkommunsstämmans uppgifter att fatta beslut om att beräkna och betala ränta på grundkapitalet vid vårens samkommunsstämma.

Förslag Styrelsen beslutar

- a) föreslå till samkommunsstämman att räkenskapsperiodens överskott, 30 016 829,33 euro bokförs till över-/underskottskonto av de föregående åren;
- b) godkänna och underteckna bokslutet och lämna det till revisorerna för granskning samt lämna bokslutet efter revisionen och revisionsnämndens beredning till samkommunsstämman för behandling.

Behandling Helsingfors stads sakkunnigrepresentant Anni Sinnemäki anlände till mötet kl. 10.09 under behandlingen av ärendet före beslutsfattandet.

Antecknades i protokollet att bokslutet undertecknas av styrelseordföranden Matias Pajula i stället för Pekka Sauri och Sauri undertecknar bokslutet som styrelsemedlem. Pajulas ersättare Sirpa Asko-Seljavaara tas bort som protokolljusterare.

Beslut Styrelsen beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Bilaga Bokslut för 2023

Revisionsnämnden 16.04.2024 § 24

Revisorn har föreslagit i revisionsberättelsen att bokslutet fastställs och att de ansvarsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023. Revisionsnämnden lämnar revisionsberättelsen till samkommunsstämman för kännedom och konstaterar att revisionsberättelsen inte innehåller en sådan påminnelse som skulle behöva få en förklaring av vederbörande samt styrelsens utlåtande.

Förslag Revisionsnämnden föreslår att:

- Samkommunsstämman beslutar anteckna för kännedom revisionsberättelsen för 2023.
- Bokslutet för 2023 godkänns.

och

- att samkommunens styrelse och de redovisningsskyldiga medlemmarna i organen och tjänsteinnehavarna som lett uppgiftsområdena beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden. 1.1.2023–31.12.2023.

Beslut Enligt förslaget.

Samkommunsstämman 21.05.2024

Förslag Samkommunsstämman beslutar

- a) anteckna för kännedom revisionsberättelsen för 2023;
- b) fastställa bokslutet för 2023 och bevilja de redovisningsskyldiga ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023;
- c) att räkenskapsperiodens överskott, 30 016 829,33 euro bokförs till över-/underskottskonto av tidigare år; samt
- d) konstatera att det betalas ränta till grundkapitalet i enlighet med samkommunsstämmans beslut 28.11.2023 och med huvudstadsregionens ägarstyrningslinjering dvs. 1,5 %;

**Behandling** Antecknades i protokollet att Kyrksläotts representant Markus Myllyniemi lämnade ett följande utlåtande: I enlighet med bokslutet för 2023 har Kyrksläotts kommunandel varit 52,9 %. Kyrksläotts kommun fäster uppmärksamhet på att kommunens kommunandel har ökat och är nu över 50 %. I de tidigare utlåtandena har kommunen krävt att kommunandelen hålls under 50 %. Kommunen förutsätter åtgärder från HRT med vilka Kyrksläotts kommunandel hålls under 50 % under de kommande åren.

**Beslut** Samkommunsstämman beslöt godkänna förslaget enhälligt.

Bilagor      Bokslut för 2023  
                 Revisionsberättelse 2023